

Tandarts Geriatrie
Nicole Teeuwisse

Zuyderland thuis, locatie Lembergh

Sittard

tandartslemborgh@zuyderland.nl

De mond van de patiënt met Parkinson

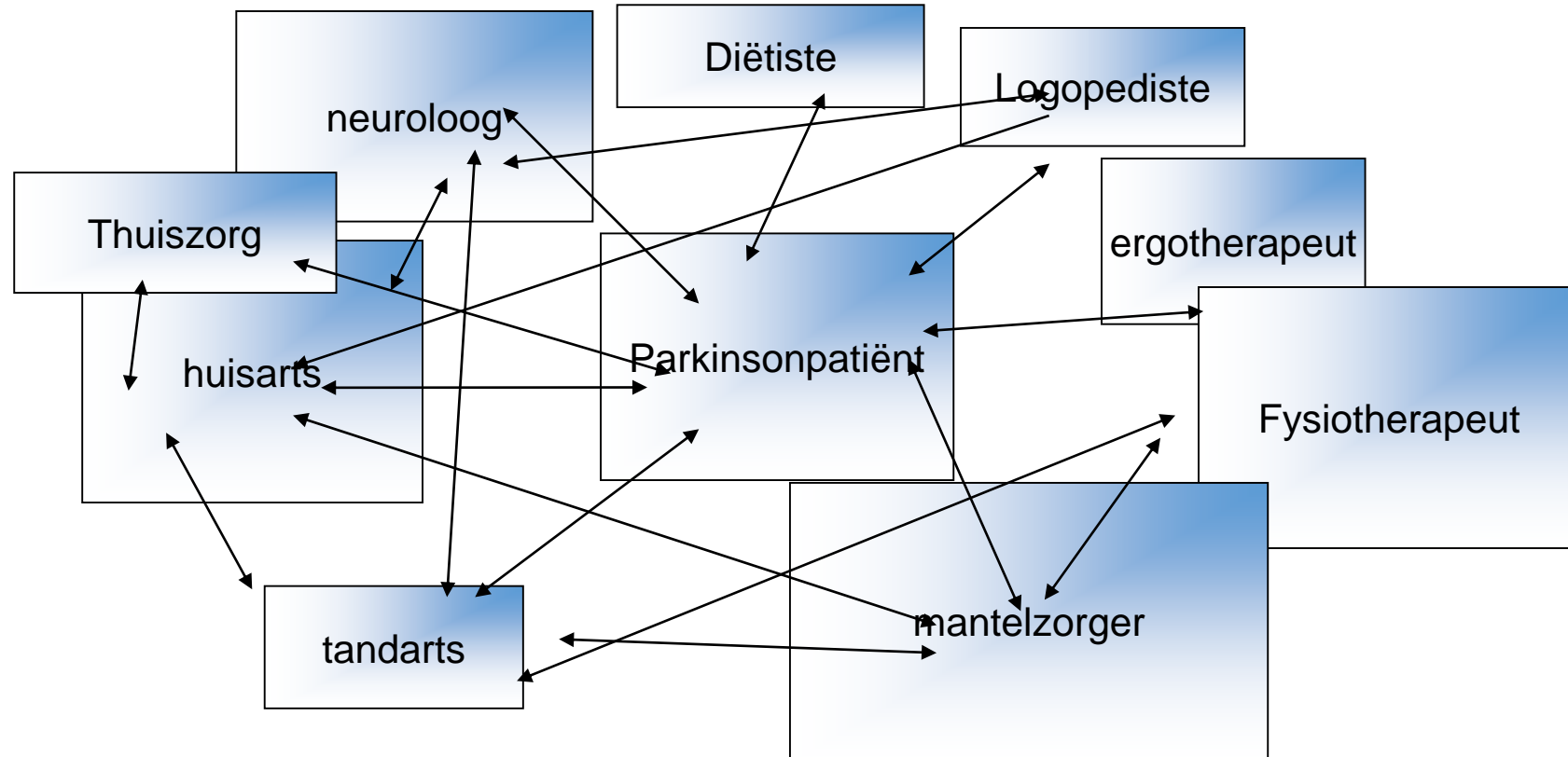
Programma

INTERACTIE WELKOM!

N.Teeuwisse-Pieters

Tandarts-Geriatrie, Zuyderland Thuis Sittard

Communicatie rond de patiënt met de ziekte van Parkinson

Statistiek

- 3,2 miljoen 65+
- 16 % van de bevolking
- **21% zorgafhankelijk**
- 1 % heeft de ziekte van Parkinson
- 50.000 Parkinson patienten
- Ze hebben +/- 10-15 gebitselementen

250 Cliënten Zuyderland Sittard

			eigen dentitie	implant.
1996	95%	VP	4%	
2002	84%	VP	16%	
2008	70%	VP	30%	7%
2010	67%	VP	32%	
2014	50%	VP	40%	10%
2019	40%	VP	48%	12%

De mond: is de toegangspoort tot alle organen en voert essentiële taken uit

- Eten en slikken, overleven
- Ademhalen
- Praten, communicatie
- Kussen, emotie

Mondproblemen bij mensen met de ziekte van Parkinson

- Hoofd- en aangezichtspijn door samentrekking kauwspieren
- Verslechterde mondhygiëne door stijfheid en trillen van handen
- Kan moeilijk gedeeltelijke protheses in- en uit de mond halen
- Prothese/gebit komt los door aanspannen bovenlip
- Afbreken van kiezen en tanden door ongecontroleerde bewegingen
- Te veel speeksel door slikproblemen
- Met medicatie te weinig speeksel 's nachts (droge mond)

Beperkingen bij de mondzorg van patiënten met de ziekte van Parkinson

- Bewegingsarmoede: moeilijk tandenborstel hanteren
- Houding en evenwichtsstoornis: moeizaam tandenpoetsen
- Communicatie/spraakstoornis: vraagt geduld van patiënt, mantelzorger, thuiszorg en tandarts
- Slikstoornis/speekselverlies: schaamte en verslikkingsgevaar
- Verminderde reuk: vraagt om meer smaak

Taken rond mondzorg voor mantelzorger

- Communiceren en monitoren over wat nog haalbaar is
- Bij tandartsbezoek toetsen of zelfstandige mondzorg voldoende mondhygiëne oplevert
- Zo niet starten met napoetsen
- Moment bepalen dat zelfstandige mondzorg geen effect meer heeft
- Dan mondzorg helemaal overnemen of thuiszorg inschakelen
- Dit is een hele stap voor patiënt en mantelzorger!

Oefening

- *“Een vriend die bereid is om geduld met je te hebben, is een van de grootste schatten in het leven.”*

Mondzorgadvies

<http://www.demondnietvergeten.nl>

Waarom kan tandartsbezoek moeilijk zijn?

- Te weinig kennis bij tandarts over ziekte proces, help hem/haar
- Schaamte bij mantelzorgers over gedrag van patiënt
- Mond lijkt ondergeschikte rol te spelen in ziekte proces
- Houding patiënt maakt het de tandarts moeilijk
- Ongecontroleerde bewegingen, fysieke moeheid patiënt vraagt geduld en ervaring van tandarts
- Behandelplan moet aangepast worden, tandarts/patient willen te veel behouden en zelfs opbouwen ipv verantwoord afbouwen

Hoe kun je je voorbereiden op tandartsbezoek?

- Bespreek thuis samen met mantelzorgers wat je bij de tandarts wilt bespreken
- Maak een afspraak bij de tandarts met uitloopmogelijkheid
- Neem 2x 500mg paracetamol 30 minuten voor tandartsbezoek
- Zorg dat de dopaminepomp maximaal effect heeft bij tandartsbezoek
- Vraag slikpauze bij behandeling
- Geef feedback aan de tandarts na de behandeling

Taak van de tandarts

- Mond gezond en pijn vrijhouden, goed communiceren
- OpLetten bij ½ jaarlijkse controle
 - realistisch behandelplan maken en bespreken
 - mantelzorger betrekken bij mondverzorgingsplan
- Contact houden en mantelzorger adviseren/helpen

13 10:09 PM

13 10:20 PM

Speeksel

Welke functies heeft speeksel in de mond?

- Onderhoud van de tanden, remineralisatie, bevochtiging, buffer zuur/base
- Verwerking van het voedsel, smaak, bolusvorming, slikgedrag
- Onderhoud mondflora, antibacterieel, antiviraal, antifungaal

Oorzaak te veel speeksel (hypersalivatie)?

- Orale musculatuur
- Slikfunctie
- Speeksel secretiesnelheid
- Medicatie

Wat kunnen we doen aan hypersalivatie?

- Zuigtablet (bentasil)
- Fysiotherapie, logopedie
- Scopoderm pleister (0.5 mg/d)
- Clodine (0.15mg/d)
- Botuline A inspuiten in de parotis

Met doodgewone talenten en buitengewoon
geduld, ligt alles binnen handbereik.” ook
goede mondzorg!

8 10:12 PM